

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248363

งานวิจัย

เรื่อง

ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชา ความรู้คู่คุณธรรม (รพ 600)

บุศรา นินนเวช

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๖๐๐๒๕๓๔๗๕

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248363

งานวิจัย

เรื่อง

ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชา ความรู้คู่คุณธรรม (RU 600)

บุศรา นิยมเวช

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

MORAL AWARENESS OF STUDENTS TACKING THE COURSE
ON KNOWLEDGE AND MORALITY (RU 600)

BUSARA NIYOMVES

GRAGUATE SCHOOL RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

2011

COPYRIGHT BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

คำนำ

การวิจัยเรื่อง ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชา ความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) เป็นการศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนวิชา ความรู้คู่คุณธรรม ที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ตามปณิธานและนโยบายของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ต้องการให้นักศึกษามีความรู้คู่คุณธรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหงตระหนักดีว่าผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากต้องมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกได้อย่างมีความสุขและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ได้แล้ว ยังต้องมีคุณธรรมเพื่อเป็นเครื่องมือควบคุมไม่ให้นำความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ดังกล่าวไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้องไม่ควร

มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้จัดการเรียนการสอนวิชาความรู้คู่คุณธรรมในการศึกษาทุกระดับ คือระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณและศึกษาเฉพาะการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท ผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาความรู้คู่คุณธรรมประสบความสำเร็จ กล่าวคือนักศึกษามีความตระหนักด้านคุณธรรมสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ ยังแสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยรามคำแหงสามารถดำเนินการตามปณิธานและนโยบายที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนวิชานี้ประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ รังสรรค์ แสงสุข ผู้ริเริ่มแนวคิดให้มีวิชาความรู้คู่คุณธรรม และรองศาสตราจารย์ คุณาชีวะ ผู้เป็นประธานในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจนประสบผลสำเร็จจนถึงปัจจุบันนี้

บุศรา นิยมเวช

อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ชื่อเรื่อง	ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชา วิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600)
ชื่อผู้วิจัย	นางสาวบุศรา นิยมเวช
ปี พ.ศ.	2554
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย

การวิจัยเรื่องความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชา วิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความตระหนักของผู้เรียนในด้านคุณธรรม ก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (2) เปรียบเทียบความตระหนักของผู้เรียนในด้านคุณธรรมก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม โดยมีสมมติฐานว่า ผู้เรียนมีความตระหนักในด้านคุณธรรมสูงกว่าก่อนเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาที่เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรมใน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในปีการศึกษา 2552 จำนวน 4,500 คน ที่สอนโดยคณาจารย์ 4 ท่าน ผู้วิจัยจัดประชากร ออกเป็น 4 กลุ่ม (cluster) แล้วคัดเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple sampling) เลือกจากกลุ่มนักศึกษาที่รองศาสตราจารย์นพคุณ คุณาชีวะ เป็นผู้สอนเท่านั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มี 2 ตอน ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และตอนที่ 2 เกี่ยวกับ ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียน จำแนกเป็น 2 ตอนย่อย คือ ตอนที่ 2.1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 29 ข้อ และตอนที่ 2.2 เป็นคำถามปลายเปิดที่ให้ผู้เรียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อการเรียน วิชาความรู้คู่คุณธรรม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 785 ฉบับ จาก 1,000 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 78.5 และเมื่อตรวจสอบค่าความคลื่อนกับตารางของ Yamane พบว่า มีความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ระดับ .05

ผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความตระหนักในด้านคุณธรรมก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความตระหนักก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรมพบว่า นักศึกษามีความตระหนักในด้านคุณธรรมสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาความรู้สึกรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม จากคำถามปลายเปิด พบว่า นักศึกษาเห็นว่าวิชานี้เป็นวิชาที่มีความสำคัญ ทำให้รู้สึกตนเองมากขึ้น รู้จักคิดก่อนตัดสินใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาองค์กร และพัฒนาประเทศได้

ABSTRACT

248363

Title of Research	Moral Awareness of Students Enrolled in the Course on Knowledge and Morality (RU 600)
Researcher	Miss Busara Niyomves
Academic Year	2011
Faculty	The Graduate School

In this research investigation, the researcher is concerned with the affects on the moral awareness of students before and after having taken the Knowledge and Morality course (RU 600). As such, the researcher investigates the moral awareness of students before and after taking the course on Knowledge and Morality and then compares the results. The set hypothesis posited for this investigation was that students would be more morally aware after having taken the course than before taking it.

The research population consisted of 4,500 students taking the Knowledge and Morality course at the central campus and regional campuses in the 2009 academic year as taught by four lecturers. The researcher divided the research population into four clusters and then used the simple random sampling method in selecting a sample population solely from the group of students taught by Associate Professor Noppakun Kunacheva.

As an instrument of research, the researcher utilized a bipartite questionnaire. Part 1 elicited demographical data. Part 2 consisted of 29 items

eliciting data concerning moral awareness on the part of the subjects of investigation in addition to open-ended questions allowing for the expression of feelings regarding taking the Knowledge and Morality course.

One thousand copies of a questionnaire were distributed to members of the sample population and 785 copies (78.5 percent) were returned.

Extrapolating from the Yamane table, the researcher ascertained that a sample population of 785 members was satisfactory with a margin of error at .05%.

The findings of the researcher were congruent with the set hypothesis as follows.

1. The subjects of investigation exhibited moral awareness prior to and after taking the Knowledge and Morality course at a high level.

2. In comparing moral awareness prior to and after having taken the Knowledge and Morality course, the researcher found that students displayed moral awareness at a higher level than prior to having taken the course at the statistically significant level of .05.

In inquiring into respondent feelings concerning the taking of the Knowledge and Morality course on the basis of responses to open-ended questions, the researcher determined that the subjects realized that the course was an important subject. This was because they were of the opinion that it helped them to achieve greater self-knowledge and to be able to approach decision-making in a rational and thoughtful manner. They also believed that what they had learned in this course could be applied to efforts at

248363

self-development and in fostering the development of the organizations to which they belonged and their nation as a whole.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	(2)
บทคัดย่อภาษาไทย	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(5)
สารบัญตาราง	(10)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม	17
แนวคิดเกี่ยวกับความตระหนัก	25
การส่งเสริมคุณธรรมในสถานศึกษา.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	48
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	49
การหาคุณภาพเครื่องมือ	50

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	56
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียน วิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียน	59
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความตระหนัก ในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียน	74
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
สรุปผลการวิจัย	81
อภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะ	89
ภาคผนวก	
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ และคำดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ	91
ข แบบสอบถามสำหรับการวิจัย	101
ค แบบประเมินปลายเปิดของนักศึกษา	110
บรรณานุกรม	119
ประวัติผู้เขียน	129

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ.....	57
2 ความตระหนักด้านคุณธรรมของนักศึกษา ก่อนเรียนและหลังเรียน วิชา RU 600 เป็นรายชื่อ.....	60
3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analyses) และหมุนแกน แล้วได้องค์ประกอบที่อธิบายความตระหนักในด้านคุณธรรม.....	63
4 ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียนในด้านรู้จักตนเองเมื่อมีปัญหา.....	65
5 ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียนในด้านมีสติในการคิดการพูด และการกระทำ มีวิสัยทัศน์.....	66
6 ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียนในด้านรู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์สุข ของสังคม ส่วนรวม และองค์กร.....	67
7 ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียนในด้านรู้จักแก้ปัญหา วิเคราะห์ ไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล.....	68
8 ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียนในด้านมีความรับผิดชอบ.....	69
9 ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียนในด้านมีความเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์.....	70

ตาราง	หน้า
10 ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนและหลังเรียนในด้านมีความตั้งใจที่จะมุ่งมั่นต่อการทำงาน.....	71
11 ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) ก่อนเรียนในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน	72
12 ความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) หลังเรียนในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน	73
13 การเปรียบเทียบความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) โดยรวม ก่อนเรียนและหลังเรียน แยกตามรายด้านในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน.....	74
14 การเปรียบเทียบความตระหนักในด้านคุณธรรมของผู้เรียนวิชาความรู้คู่คุณธรรม (RU 600) โดยรวม ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	76
15 ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC).....	97
16 คำอำนาจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม.....	99